

COALITIEAKKOORD 2022-2026

JUNI 2022

Inleiding

Na de verkiezingen op 16 maart jl. heeft de gemeenteraad een informateur benoemd met als opdracht een advies uit te brengen over de inhoudelijke hoofdpunten voor deze bestuursperiode, een coalitie en een type bestuursakkoord. De raad heeft het advies van de informateur unaniem overgenomen.

De raad stelt een raadsakkoord op dat zich baseert op vijf thema's, te weten: inwoners en bestuur, wonen en leefomgeving, maatschappelijke voorzieningen en zorg en ondersteuning, duurzaamheid en lokale economie. De fracties van lokaal CDA, VVD, SGP/CU en D66 vormen als coalitie samen een college.

Raadsakkoord – coalitieakkoord

De hoofdplicht van onze coalitie is om invulling te geven aan het raadsakkoord. Dat willen we met de gehele raad doen. Daarbij geven we ruimte aan elkaars inbreng en staan we open voor nieuwe ideeën. Het college werkt het raadsakkoord uit naar een collegeprogramma waarin staat hoe die thema's en onderwerpen vorm en inhoud krijgen.

Aanvullend op het raadsakkoord willen de coalitiepartijen werken aan een aantal specifieke onderwerpen en op een aantal algemene thema's. Deze onderwerpen staan in dit coalitieakkoord. Het gaat ook hier om afspraken op hoofdlijnen. Voor de leesbaarheid houden we dezelfde hoofdindeling aan als het raadsakkoord.

Het coalitieakkoord bevat daarnaast nog financiële uitgangspunten als kader voor deze bestuursperiode en een portefeuillevverdeling op hoofdlijnen voor de leden van het college.

We vragen het college dit coalitieakkoord, evenals het raadsakkoord, uit te werken in een collegeprogramma. Het coalitieakkoord willen we op dezelfde wijze monitoren en toetsen als het raadsakkoord. We vragen het college dit op te nemen in de aanpak zoals in het raadsakkoord beschreven.

Collegesamenstelling

De coalitie gaat werken met vier wethouders, zoals de informateur heeft geadviseerd. Reden daarvoor is de opstelsom van de werkzaamheden die voort komen uit de bestaande taken, de nieuwe taken en de ambities van de gehele raad. De portefeuilleverdeling maakt deel uit van het coalitieakkoord. We hebben gekeken naar een evenwichtige verdeling over de collegeleden.

Epe, juni 2022

Namens de fracties van:
lokaal CDA, VVD, SGP/CU en D66

mw. B. Hendriks,
fractie lokaal CDA

mw. M.D. Tibben,
fractie VVD

dhr. F. de Ruiter,
fractie SGP/CU

dhr. H.P. de Goede,
fractie D66

Wonen en leefomgeving

Onderwerpen aanvullend op het raadsakkoord

Evaluatie handhavingsuitvoeringsprogramma

Handhaving richt zich op de controle van de naleving van wet- en regelgeving en zo nodig ook op de correctie vanwege een niet-naleving (overtreding). Het college is hier verantwoordelijk voor. De uitvoering van de taken vraagt een flinke financiële investering. We vragen het college een onderzoek uit te voeren naar de effectiviteit van de uitvoering van de handhavingstaken.

Investeren in wegen in buitengebied

We vinden het belangrijk dat wegen in het buitengebied veilig en goed onderhouden zijn. We willen dat het niveau van deze wegen verbetert. Voor de veiligheid willen we dat er daar waar nodig betonranden naast de wegen worden aangelegd. Dat kan bij het onderhoud van de wegen plaatsvinden waarbij werk met werk gemaakt wordt.

Boven de grond brengen van de Dorpsbeek in het dorp Epe

Beken en sprengen zijn een handelsmerk voor onze gemeente. De Dorpsbeek in het dorp Epe ligt deels onder de grond. Het bovengronds brengen vergroot de belevingswaarde van de dorpskern, voorkomt wateroverlast en versterkt de cultuurhistorie. We vragen het college een haalbaarheidsonderzoek te doen inclusief nut en noodzaak van deze ingreep.

Maatschappelijke voorzieningen en zorg en ondersteuning

Onderwerpen aanvullend op raadsakkoord

Musafir kerk behouden voor de gemeenschap

In onze gemeente woont een groot aantal mensen met een Molukse achtergrond. In de wijk Berkenoord 2 in Vaassen staat de Musafir kerk met een cultuurhistorische waarde. We vragen het college samen met de Molukse gemeenschap te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de cultuurhistorische waarde van deze kerk te behouden.

Bevorderen gezonde leefstijl

We willen onze inwoners stimuleren tot een gezonde leefstijl. Dat levert onder meer een bijdrage aan het verminderen van de druk op de zorg. We willen daarom voor het landelijk programma 'Jongeren op gezond gewicht', waar we als gemeente aan deel nemen, structureel een budget opnemen in onze begroting. Daarnaast willen we gezond bewegen stimuleren door spelen in de buitenlucht mogelijk te maken en daarvoor financiële middelen te reserveren. Onze inzet is gericht op preventieve acties om gebruik van verdovende, stimulerende en geestverruimende middelen te voorkomen. Het verbod op het openen van een coffeeshop blijft gehandhaafd.

Versterken onderwijs samen met de lokale ondernemers

Een belangrijke voorbereiding op de arbeidsmarkt voor scholieren en studenten gebeurt door het leren in de praktijk. Onze gemeente heeft binnen de regio veel te bieden op het gebied van techniek, zorg & welzijn en toerisme. Door gerichte samenwerkingsverbanden van onderwijsinstellingen en lokale werkgevers in deze branches kan gewerkt worden aan meer leerwerkplekken. We vragen het college deze samenwerking te stimuleren.

Meer inclusie en diversiteit

We willen een gemeente zijn waar iedereen zich thuis kan voelen ongeacht afkomst, geartheid, geloofsovertuiging, inkomen en alles wat iedereen verschillend maakt. Een diverse en inclusieve gemeenschap is een gemeenschap die floreert, innoveert en in ontwikkeling blijft. We vragen het college dit in te brengen op alle beleidsterreinen waar dit speelt.

Algemene thema's

Onderwerpen aanvullend op raadsakkoord

Veiligheidsbeleid – ondermijning

Er is sprake van ondermijning als de onderwereld zich vervlecht met de bovenwereld en daardoor zowel het bestuur, handhaving en normale maatschappelijke functies ondergraaft. Om de daaruit voortkomende overlast en onveiligheid tegen te gaan is een lokale integrale aanpak opgesteld met maatregelen om ondermijning aan te pakken en terug te dringen. Dit gebeurt samen met partners zoals politie, openbaar ministerie en overige opsporingsdiensten. Deze doorlopende aanpak met maatregelen afgestemd op de lokale situatie willen we voortzetten. Het vraagt een blijvende aandacht en ondersteuning in capaciteit en financiële middelen.

Financiën

We verwachten dat in deze bestuursperiode er beperkte (structureel) financiële ruimte beschikbaar is voor nieuwe uitgaven en ambities. Om toch financiële mogelijkheden te creëren willen we het bestaande beleid laten herijken/doorlichten. Het college vragen we met voorstellen te komen waarin mogelijkheden worden opgenomen voor aanpassing van het bestaande beleid en overeenkomstige verlaging van de uitgaven of verhoging van (belasting)inkomsten in de begroting. Hierbij moet sprake zijn van een evenwichtige balans tussen uitgavenverlaging en inkomstenverhoging.

Implementatie omgevingswet

Naar verwachting treedt op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking. De Omgevingsvisie is vastgesteld en krijgt een nadere uitwerking. De implementatie van de Omgevingswet is gestart. Dat gaat het onder meer over nieuwe regelgeving en een nieuw vergunningstelsel, participatie bij initiatieven en de wijze van dienstverlening. Dat vraagt keuzes en besluitvorming met mogelijk een organisatorische- en financiële impact. Hiervoor vragen we van het college om met voorstellen te komen.

Algemene thema's

Onderwerpen aanvullend op raadsakkoord

Regionale samenwerking gemeenteraden

De gemeente kan taken in samenwerking met andere gemeenten uitvoeren via de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). Voorbeelden daarvan zijn: GGD Noord-Oost Gelderland, Werkbedrijf Lucrato, Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland, Cleantechregio Stedendriehoek, Tribuut belastingsamenwerking. Leden van het college zitten namens de gemeenten in het bestuur van die organisaties. In februari 2021 heeft de raad het initiatiefvoorstel 'Grip-op-samenwerking' aangenomen. In dat voorstel zijn een aantal maatregelen benoemd om de betrokkenheid en de grip van de gemeenteraad bij de uitvoering van de gemeentelijke taken in WGR-verband te optimaliseren. De overige zeven samenwerkende gemeenten in de Cleantechregio hebben soortgelijke besluiten genomen. We continueren de uitwerking van die maatregelen in afstemming met de andere gemeenten in de Cleantechregio.

Crisis

De coronacrisis heeft vanaf begin 2020 een grote impact op de samenleving. Het treft de zorg, de economie en het maatschappelijk leven en leidt tot tal van ongewenste maatschappelijke effecten. Met het beleidskader 'Herstel- en stimuleringsagenda coronacrisis' heeft de raad eerder de gemeentelijke aanpak vastgesteld en de richting bepaald voor de in te zetten maatregelen. Daarvoor is een bedrag van € 5,4 miljoen beschikbaar gekomen. De impact van corona op de komende periode is nog moeilijk in te schatten en zal een aandachtspunt blijven. We willen van het college graag een voorstel of de bestaande inzet op basis van het beleidskader een verlenging vraagt na 2022.

Door ontwikkelingen wereldwijd zijn er veel mensen op de vlucht. Meest recent en in Europa is dat de oorlog in Oekraïne. Voor de opvang van vluchtelingen is het noodzakelijk (tijdelijke) huisvesting te kunnen bieden. Daarnaast speelt ook het huisvesten van mensen die een verblijfstatus hebben. Gemeenten hebben een belangrijke taak in deze opvang en huisvesting. Deze huisvestingstaak voor vluchtelingen en statushouders samen met de huidige woningproblematiek vragen van ons als gemeenten onconventionele oplossingen te bedenken. We vragen het college in samenspraak met de samenleving en de raad naar mogelijkheden te blijven zoeken. We zijn ons er van bewust dat het mogelijk tot extra financiële investeringen leidt.

Financiële uitgangspunten

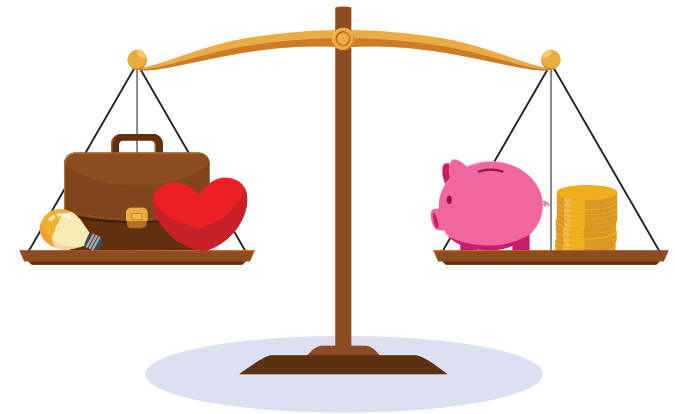
Ambitie

De huidige situatie wordt gekenmerkt door onzekerheden en risico's. Hierbij past een financieel beleid dat anticipeert op de ontwikkelingen in de samenleving en de wereld om ons heen en gericht is op beheersing van de daarmee samenhangende risico's. De huidige solide financiële positie wordt geborgd. Uitgangspunt is een doelmatige, rechtmatige en effectieve inzet van de beschikbare financiële middelen, waarmee wordt bijgedragen aan de realisatie van de geformuleerde beleidsmatige doelstellingen.

Toelichting

De huidige solide financiële positie is een goede basis voor de uitvoering van het huidige beleid en de ontwikkeling van nieuw beleid. Financieel gezond bestuur is het uitgangspunt voor alle plannen die in het bestuursakkoord zijn genoemd. Het college moet veel van de genoemde punten nader uitwerken, zodat de raad het resultaat van deze uitwerking (financieel) kan beoordelen.

De uiteindelijke keuzes worden voorgelegd in de reguliere planning & control-cyclus van de gemeente, waarin het meerjarenperspectief wordt opgenomen. Indien nodig kan het uitvoeren van de ambities betekenen dat uitgaven voor het huidige beleid teruggebracht moeten worden om het nieuwe beleid te kunnen financieren.

Financiële uitgangspunten

Uitgangspunten financieel beleid

- Uitgangspunt is altijd een structureel sluitende begroting/meerjarenbegroting, waarbij de te verwachten uitgaven en inkomsten realistisch worden begroot.
- Structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Incidentele uitgaven kunnen worden gedekt door incidentele inkomsten.
- Bij beleidsvorming en -ontwikkeling wordt altijd passende financiële dekking aangewezen en wordt in beeld gebracht welke (financiële) risico's er zijn en hoe deze worden beheerst. Voor onvermijdelijke risico's worden tijdig incidentele en/of structurele financiële buffers geraamd.
- Voor de beleidsterreinen waar risico wordt gelopen vanwege het 'open einde' karakter van de uitgaven/regeling worden reserves aangehouden, waarvan de omvang wordt bepaald door het risico en de omvang van het bedrag dat erin omgaat.
- Besluitvorming over nieuwe uitgaven en inkomsten vindt plaats in het kader van de (jaarlijkse) integrale afweging bij begroting.
- Uitbreiding van externe financiering wordt waar mogelijk voorkomen en de interne financiering (door reserves en voorzieningen) wordt versterkt. Omdat de gemeente de komende jaren voor zeer hoge noodzakelijke investeringen staat in met name onderwijshuisvesting (incl. multifunctionele accommodaties) kunnen deze als dat nodig is, worden gefinancierd met externe financiering (langlopende leningen). Voor dergelijke investeringen worden de afschrijvings- en rentelasten in de begroting opgenomen.

Financiële uitgangspunten

Uitgangspunten financieel beleid

- Een surplus op de gemeentelijke reserves wordt ingezet voor het dekken van eenmalige uitgaven en om te sparen voor toekomstige investeringen.
- De gemeente verstrekt geen geldleningen en geeft geen garanties af voor door derden aangegane leningen.
- De woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) blijven onder het landelijk gemiddelde.
- Een tariefstijging of -daling bij de OZB en de forensenbelasting compenseert de jaarlijkse waardeontwikkeling als gevolg van de WOZ-herwaardering.
- Een belastingverhoging (boven het inflatiepercentage) kan noodzakelijk zijn voor bekostiging van beleidsintensivering op basis van het collegeakkoord en/of ter dekking van dreigende tekorten in de meerjarenbegroting. Een extra verhoging van de OZB (boven het inflatiepercentage) wordt alleen doorgevoerd indien een herijking/doorlichting van de uitgaven onvoldoende oplevert.
- In de begroting wordt een beperkt budget aan 'handgeld' opgenomen zowel voor het college als voor de raad. Dit om kleine initiatieven uit de samenleving mogelijk te maken die op korte termijn financiering behoeven.

Portefeuilleverdeling op hoofdlijnen voor de bestuursperiode 2022-2026

Portefeuilleverdeling op hoofdlijnen voor de bestuursperiode 2022-2026

Burgemeester

- **Algemeen bestuurlijke zaken en dienstverlening** o.a. informatiebeleid, ICT, P&O, internationale contacten
- **Openbare orde en veiligheid** incl. integrale veiligheid, toezicht en handhaving mbt APV
- **Regionale samenwerking** o.a. Cleantechregio Stedendriehoek

Portefeuille Maarten Heere (CDA)

- **Jeugd** o.a. onderwijs, onderwijshuisvesting, welzijn, kinderopvang
- **Energietransitie**
- **Economie en arbeidsmarkt** o.a. lokale economie, agrarische sector, recreatie en toerisme, participatiewet
- **Financiën** incl. belastingen
- **Sport** incl. sportaccommodaties

Portefeuille Martijn Kerkmans (VVD)

- **Ruimte en wonen** ontwikkeling, omgevingswet, wonen, verkeer en vervoer
- **Gebiedsgericht werken**

Portefeuille Lia de Waard-Oudesluijs (SGP/CU)

- **Zorg en ondersteuning** o.a. WMO, jeugdzorg en gehandicaptenbeleid
- **Gezondheid** o.a. publieke gezondheid, preventie
- **Welzijn en cultuur** o.a. subsidiebeleid, accommodaties, cultuurhistorie, integratie/inburgering

Portefeuille Annemiek van Loon (D66)

- **Inwonerparticipatie en communicatie** coördinerend, ontwikkeling beleid
- **Klimaat/leefomgeving** o.a. water, lucht, geluid, groen, grondstoffen/afval, riolering, beheer openbare ruimte
- **Toezicht en handhaving** mbt bouwen/OVIJ

